

UDENRIGSMINISTERIET
Center for Europa og Nordamerika

Den 13. marts 2018
EKN/UPF, sagsnr. 2017-2348

Talepunkt til brug for ministeren for udviklingssamarbejdes

møde i Europaudvalget fredag den 16. marts 2018

Dagsordenspunkt: Forslag til rådsbeslutning, der bemyndiger Europa-Kommissionen til at åbne forhandlinger om en ny partnerskabsaftale mellem EU og lande i Afrika, Vestindien og Stillehavet

Jeg vil gerne forelægge forslag til rådsbeslutning om en ny partnerskabsaftale mellem EU og lande i Afrika, Vestindien og Stillehavet, de såkaldte AVS-lande. Jeg forelægger sagen til forhandlingsoplæg.

Spørgsmålet om EU's kommende forhandlinger med AVS-landene om en ny aftale til afløsning af Cotonou-aftalen, der udløber i 2020, har været forelagt udvalget en række gange. Kommissionens forslag blev præsenteret af udenrigsrepræsentanten den 22. januar d.å. og har siden været genstand for drøftelser blandt andet på det uformelle udviklingsministtermøde den 20. februar. Det bulgarske formandskab har nu fremsat et revideret udkast til mandat, hvormed der synes at være fremdrift i sagen, og der kan forventes endelig vedtagelse af mandatet i Rådet for udenrigsanliggender – udvikling den 22. maj. Jeg vil derfor gerne forelægge sagen for udvalget i dag.

Det er regeringens vurdering, at formandskabets udkast er ambitiøst og langt hen ad vejen flugter med danske synspunkter. Regeringen har i de hidtidige drøftelser givet udtryk for, at de forestående forhandlinger bør være en lejlighed for EU og medlemslandene til at søge mere tidsvarende

måder at samarbejde på. At nøjes med enkelte mindre ændringer i den nuværende aftale ville være en forpasset mulighed for at sikre et moderne, ligeværdigt og effektivt partnerskab. Regeringen ser gerne, at et fremtidigt samarbejde forankres i en juridisk bindende aftale. Endelig stillingtagen hertil må dog afhænge af den reelle mulighed herfor samt en ny aftales indhold og struktur.

Regeringen har under drøftelserne af Kommissionens første udkast lagt særligt vægt på fire elementer i et fremtidigt samarbejde Post-2020. *For det første* skal det fremtidige samarbejde være funderet i Verdensmålene og 2030-dagsordenen, der er forankret i EU's Globale Strategi og den Europæiske Konsensus for Udvikling. Samtidig skal samarbejdet bevare vigtige elementer fra Cotonou-aftalen såsom politisk dialog, migration og tilbagetagelse, samt menneskerettigheder. *For det andet* skal en ny partnerskabsaftale have en global tilgang og kunne inkludere alle interesserede partnerlande og ikke alene de 79 AVS-lande. *For det tredje* bør omdrejningspunktet for samarbejdet være stærke, bredt funderede regionale partnerskaber, der tager højde for udviklingsniveau og fælles interesser. *For det fjerde* skal der være særligt fokus på Afrika og AU skal være en helt central partner.

I forhold til Kommissionens oprindelige forslag er formandskabets forslag efter regeringens opfattelse en styrkelse på en række punkter, herunder en stærkere markering af verdensmålene; en større rolle til civilsamfundet; styrket sprog på korruption, hvidvask og ulovlige finansielle transaktioner;

styrket sprog i forhold til udryddelse af børnearbejde og børneægteskaber; styrket sprog vedrørende seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder, og et styrket ligestillingsperspektiv; og mere uddybende formuleringer på miljø og klima.

Hertil kommer migration, herunder irregulær migration og forpligtelsen til at tilbagetage egne statsborgere, hvor teksten også har bevæget sig i den rigtige retning.

Oplægget viderefører endvidere en række vigtige elementer i Cotonou-aftalen. Det gælder ikke mindst i forhold til politisk dialog, demokrati og god regeringsførelse, respekt for menneskerettighederne, fred og sikkerhed samt Regeringen er enig med forslaget vægtning af, at tyngden i samarbejdet fremadrettet skal ligge i de regionale partnerskaber. En udfordring knyttet hertil er, hvorledes de nordafrikanske lande inddrages fuldt og helt i partnerskabet sammen med resten af Afrika.

Kommissionen har som udgangspunkt prioriteret samarbejdet med de 79 AVS-lande højest. Regeringen ønsker derimod, i lighed med en række andre lande, at det endelig forslag skal lægge op til en global tilgang og et ligeværdigt samarbejde med alle partnerlande. Endvidere ønsker Kommissionen en aftale, der ikke er tidsbegrænset, men som kan revideres, når en af parterne ønsker det. Regeringen ønsker - som det ser ud i øjeblikket – hellere en tidsbegrænset aftale, alternativt en aftale med

markante revisionsklausuler. I sidste ende må det dog afhænge af de konkrete muligheder herfor.

Endvidere udestår en afklaring på spørgsmålet om det fremtidige organisatoriske set-up, hvor regeringen - i lighed med en række andre medlemslande - finder, at man i højere grad skal satse på etablerede regionale og kontinentale strukturer, som f.eks. AU, fremfor at fortsætte med et separat AVS set-up.

På baggrund af formandskabet reviderede forslag til forhandlingsmandat og det forventede forhandlingsrum, vil jeg i dag lægge op til, at vi fra dansk side i de fortsatte drøftelser arbejder for at fremme de nævnte synspunkter. Det gælder særligt,

- at formandskabets ændringer ikke udvandes,
- at det fremtidige samarbejde baseres på fælles interesser mellem EU og de pågældende lande, hvilket åbner op for, at flere aktører involveres i det fremtidige samarbejde,
- at danske mærkesager afspejles bedst muligt i det endelige forhandlingsmandat, herunder på migration og tilbagetagelse,
- samt at man fra dansk side i sidste ende vil kunne tilslutte sig en kompromistekst, der kan samle bred tilslutning blandt medlemslandene.